

להכיר ולהוקיר

1

דף מידע

פתח-תקוה רחוב שפירא 21 / 26 מיקוד 49491
טלפון 9314766-03, 9303502-03, פקס 9040567-03

כתיבה ועריכה: עליזה וורם
עיצוב: דרורה פסטרנק
חשוון תשס"ד, נובמבר 2003

המודד - משה חיים סלור

משה סלור עלה לארץ עם הוריו בהיותו בן שנתיים, את מקצוע המדידה למד בכוחות עצמו. ב"ספר היובל" מופיע תיאור מתיאורי הותיקים כיצד למד את מקצוע המדידה: "יום אחד ראה משה חיים סלור מודד גרמני, שמדד קרקעות באזור המושבה והסתייע בכמה עוזרים. ראה את העבודה ולא הבין לשם מה נצרך אותו מהנדס גרמני להביא עוזרים דווקא מבני ארצו, כאילו נשגבה היא עבודת המדידה מבינתו של איש יהודי, והתחיל מהלך בעקבותיהם של המהנדס ועוזריו והתבונן בשים לב לעבודתם, עד שלא עברו ימים מרובים ומשה סלור, שהספיק באופן כזה להשתלם בעבודת המדידה, נתמנה ע"י אותו מהנדס לאחד מעוזריו..." משה חיים סלור מדד את קרקעות המושבה ורשמם "בספר האחוזה" - אחת מיצירות הפאר של המושבה.

בנוסף לעריכת ספר האחוזה, היה זה משה חיים סלור שחילק את אדמות המושבה. חלוקת הנחלות נערכה לפי רשימת השבטים. בחלוקת האדמות היה עקרון לתת לכל תושב חזית לרחוב. עקב כך חולק השטח למגרשים צרים וארוכים, כשרוחבה של כל אחד חלקה אינו עולה על 16 מ', בצורה זו נוצרו חצרות בצורת "מגבות". היום, כשרוצים לבנות על מגרשים אלה נתקלים בבעיה אותה לא חזה סלור שתכנן את המרכז למושבה ולא לעיר.

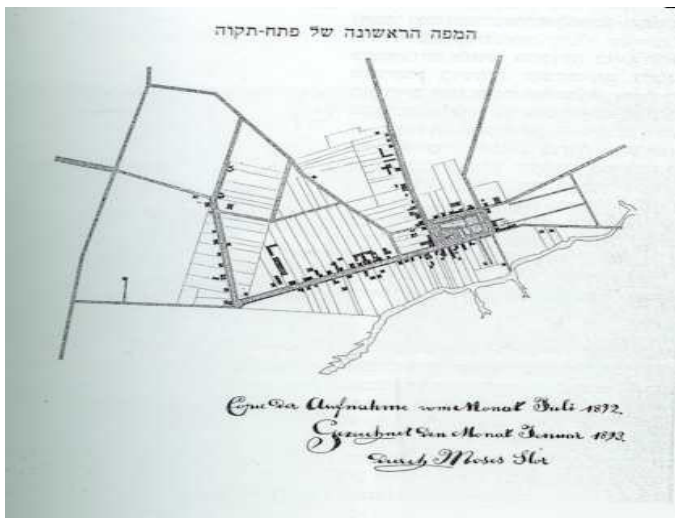
גם הדרכים נמסרו לתכנונו. רחובותיה הראשונים של המושבה היו חובבי ציון ופינסקר. במפת הרחובות והבניה, שנעשתה ע"י סלור ב-1892 מצוינים גם הרחובות רוטשילד, נחלת צבי, מונטיפיורי, ברון הירש, שטמפר וגוטמן. סלור הקפיד שלא יהיו במושבה רחובות מצטלבים (כדי שלא ייצרו סימן של צלב). התמחותו של סלור במקצוע הביאה אותו לעבודות מדידה בחלק גדול מהמושבות. משה חיים סלור היה ידוע בנדיבותו.

משה חיים סלור

רשימת חלוקת הנחלות לפי השבטים

ביבליוגרפיה:

"סודות" - אליעזר טרופה, פתח תקוה
"ספר היובל" - פתח תקוה- ג.קרסל-עיריית פתח תקוה
"מחפשים את המטמון" - "אתרים" - עליזה וורם.
"אם ועיר" - א. חשביה, עיריית פתח תקוה

חקור כיצד הנציחו בעיר את פועלו של סלור?

האם יש ביטוי גם בימנו לעקרון שהנחה את סלור בתכנון הרחובות? (היכן וכיצד).

הכר את קורות חייה של הדמות הנ"ל מהמקורות השונים והכן תעודת זהות כדוגמת התעודה המצורפת.